C/2024/6747

2024.11.26.

P9_TA(2024)0121

Az EU és a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség (SADC) közötti gazdasági partnerségi megállapodás (EPA) végrehajtása

Az Európai Parlament 2024. február 29-i állásfoglalása az EU és a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség (SADC) közötti gazdasági partnerségi megállapodás (GPM) végrehajtásáról (2023/2065(INI))

(C/2024/6747)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, és másrészről az SADC-GPM-államok közötti gazdasági partnerségi megállapodásra ([1]),

— tekintettel az egyrészről az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, és másrészről a SADC-GPM-államok közötti gazdasági partnerségi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozat tervezetéről szóló, 2016. szeptember 14-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló 15 pontos cselekvési terv bizottsági felülvizsgálatának eredményéről szóló, 2022. október 6-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel az EU és Afrika közötti kereskedelmi kapcsolatok jövőjéről szóló, 2022. június 23-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel „Az Afrikára vonatkozó új uniós stratégia – partnerség a fenntartható és befogadó fejlődésért” című, 2021. március 25-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel „A kereskedelempolitika felülvizsgálata – Nyitott, fenntartható és határozott kereskedelempolitika” című, 2021. február 18-i bizottsági közleményre (COM(2021)0066),

— tekintettel a Bizottságnak az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i közleményére (COM(2019) 0640),

— tekintettel „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia” című, 2020. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0152),

— tekintettel „Az uniós kereskedelmi megállapodások végrehajtásáról szóló egyedi adatlapok” című, 2022. október 11-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2022)0730),

— tekintettel az Angolával az EU és az SADC közötti GPM-hez való csatlakozásról folytatott kereskedelmi tárgyalásokat támogató fenntarthatósági hatásvizsgálatról szóló bizottsági állásfoglalásra,

— tekintettel az Európai Unió és az Angolai Köztársaság közötti fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodásra,

— tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezményére, ideértve a 2015. évi Párizsi Megállapodást is,

— tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére,

— tekintettel az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciája (UNCTAD) „Transforming Southern Africa: Harnessing Regional Value Chains and Industrial Policy for Development” [Dél-Afrika átalakítása: a regionális értékláncok és az iparpolitika hasznosítása a fejlődés érdekében] című, 2021. október 19-i kiadványára,

— tekintettel az afrikai kontinentális szabadkereskedelmi térség létrehozásáról szóló megállapodásra,

— tekintettel a 2018. október 31-én és november 1-jén megrendezett 26. EU–Dél-Afrika parlamentközi ülés közös nyilatkozatára,

([1]) HL L 250., 2016.9.16., 3. o.
([2]) HL C 204., 2018.6.13., 222. o.
([3]) HL C 132., 2023.4.14., 99. o.
([4]) HL C 32., 2023.1.27., 74. o.
([5]) HL C 494., 2021.12.8., 80. o.

— tekintettel az SADC 2050-re vonatkozó jövőképére,

— tekintettel az SADC iparosítási stratégiájára és ütemtervére (2015–2063),

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „A következő generációs kereskedelem és fenntartható fejlődés – a 15 pontos cselekvési terv felülvizsgálata” című, saját kezdeményezésű véleményére ([6]),

— tekintettel az EU–SADC gazdasági partnerségi megállapodás utólagos értékelése – 2023. június 21-i kezdeti jelentés tárgyú dokumentumra,

— tekintettel az EU és az SADC közötti GPM kereskedelmi és fejlesztési bizottságának üléseire, különösen hatodik–kilencedik ülésére,

— tekintettel az élelmiszerválságokról szóló, 2021. évi globális jelentésre,

— tekintettel az Európai Parlament Parlamenti Kutatási Szolgálatok Főigazgatóságának „EU-Southern African Development Community Economic Partnership Agreement: A geo-economic perspective” [Az EU és a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség gazdasági partnerségi megállapodása: A geogazdasági szempont] című, 2023. november 22-i tanulmányára ([7]),

— tekintettel eljárási szabályzatának 54. cikkére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i ülésén hozott, a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésére vonatkozó eljárásról szóló határozatának 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 3. mellékletére,

— tekintettel a Fejlesztési Bizottság véleményére,

— tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság jelentésére (A9-0024/2024),

A. mivel a geopolitikai változások – többek között a koronavírus-járvány, Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja és annak gazdasági következményei – folytán Afrika új pozícióba került, és a globális dél országai egy saját maguk által erőteljesebben meghatározott szerepet kaptak a világ színpadán, saját érdekeik és hozzájárulásuk előmozdításával;

B. mivel a globális dél számottevő országainak a BRICS-országok (Brazília, Oroszország, India, Kína és Dél-Afrika) keretében történő társulása, amelyet 2024-től további hat országgal bővítenek a 2023. augusztusi BRICS-csúcs döntése nyomán, arra mutat rá, hogy fontos fenntartani a globális déli nemzetekkel való együttműködést egyenlő és méltányos feltételek mellett;

C. mivel Dél-Afrika kiemelkedő szerepet játszik az Európai Unió és az afrikai kontinens közötti hídépítőként, valamint a globális kihívások kezelésében részt vevő partnerként;

D. mivel a Cotonou Megállapodást követő megállapodás új átfogó keretet fog nyújtani az összes GPM-hez, beleértve az SADC-vel kötött GPM-et is, valamint fő hivatkozási alap lesz az említett megállapodások jövőbeli felülvizsgálatához;

E. mivel az EU és az SADC közötti gazdasági partnerségi megállapodás csak valamennyi érdekelt fél, nevezetesen a civil társadalom, az üzleti élet képviselői és a szakszervezetek teljes körű részvétele mellett hajtható végre és követhető nyomon, ha idejében azonosítani kívánjuk a kihívásokat, lehetőségeket és prioritásokat, valamint nyomon szeretnénk követni a vonatkozó megállapodás szerinti intézkedéseket;

F. mivel folyamatban van Angola csatlakozása az EU-SADC gazdasági partnerségi megállapodáshoz; mivel az EU és Angola lezárta az Európai Unió és az Angolai Köztársaság közötti fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodásról szóló tárgyalásokat;

G. mivel a különleges és differenciált bánásmód a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) egyik alapelve, és a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elvének kell vezérelnie az EU fejlődő országokkal fenntartott kereskedelmi kapcsolatait;

H. mivel a szubszaharai Afrikában a nemek közötti egyenlőtlenség költsége átlagosan a régió éves GDP-jének 6 %-át teszi ki, ami veszélyezteti a kontinens inkluzív humán fejlődésre és gazdasági növekedésre irányuló erőfeszítéseit; mivel a nemek közötti egyenlőtlenség egy százalékos növekedése 0,75 %-kal csökkenti egy adott ország humán fejlettségi mutatóját;

I. mivel az SADC-GPM-államok olyan kihívásokkal néznek szembe, mint a mély egyenlőtlenségek és a nagyfokú függés a feldolgozatlan nyersanyagok és mezőgazdasági termékek exportjától;

J. mivel ezek az egyenlőtlenségek a széles körű iparosítási törekvések akadályának bizonyultak, és néha korrupcióhoz vezetnek, ezért differenciált politikák kidolgozására van szükség az SADC-régió országain belüli és országai közötti gazdasági egyenlőtlenségek kezelése érdekében;

([6]) HL C 105., 2022.3.4., 40. o.
([7]) Tanulmány – „EU-Southern African Development Community Economic Partnership Agreement: A geo-economic perspective” [Az EU és a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség gazdasági partnerségi megállapodása: A geogazdasági szempont], Európai Parlament, Parlamenti Kutatási Szolgáltatások Főigazgatósága, 2023. november 22.

K. mivel az SADC 2050-re vonatkozó jövőképe három pilléren alapul: iparfejlesztés és piaci integráció, a regionális integrációt támogató infrastrukturális fejlesztés, valamint társadalmi és humántőke-fejlesztés;

L. mivel az SADC 2015–2063 közötti időszakra vonatkozó iparosítási stratégiája és ütemterve szerint az erőforrás-alapú iparosításnak a régióban három előnyben részesített növekedési pályája lehet: mezőgazdasági árufeldolgozás, ásványi anyagok feldolgozása, valamint ipari és szolgáltatási értékláncok;

M. mivel a fejlődő országoknak évi 2,5 billió USD finanszírozási hiánnyal kell szembenézniük a fenntartható fejlődési célok 2030-ig történő eléréséhez; mivel a közvetlen külföldi tőkebefektetések (FDI) a 2030-ig tartó időszakra szóló fenntartható fejlődési menetrend és a kapcsolódó fenntartható fejlődési célok finanszírozásának egyik eszközét jelentik; mivel ez a tőke támogathatja a munkahelyteremtést, valamint a fenntartható fejlődési célokban meghatározott társadalmi és környezeti fejlődést; mivel a nemzetközi beruházási megállapodások vonatkozásában a beruházások vonzására irányuló célnak együtt kell járnia annak elismerésével, hogy e megállapodások részes feleinek a környezetvédelem vagy a munkavédelem szintjének javítására, nem pedig gyengítésére vagy csökkentésére kell törekedniük;

N. mivel az SADC 2015–2063 közötti időszakra vonatkozó iparosítási stratégiájának és ütemtervének célja a regionális és globális értékláncok fejlesztése és az azokban való részvétel;

O. mivel közlekedési és digitális infrastruktúrára van szükség a regionális értékláncok fejlesztéséhez, valamint az SADC-államoknak a globális értékláncokba való nagyobb mértékű integrálásához;

P. mivel az értékláncban való sikeres részvétel döntő elemei a finanszírozás, a készségek, a technológia, az infrastruktúra és a logisztika;

Q. mivel a Covid19-világjárvány jelentősen megnövelte a beruházási szakadékokat az SADC-GPM-államokban, és korlátozta fiskális mozgásterüket;

R. mivel a Covid19 terjedésének megakadályozására hozott intézkedések jelentősen befolyásolták a lakosság megélhetését, különösen Szváziföld és Lesotho államokban, amelyek a dél-afrikai munkaerő-vándorlástól és határátlépéstől függnek;

S. mivel a Covid19-világjárvány idején a nyersanyagárak ingadozása gazdasági károkat okozott a nyersanyag-kitermelő iparágak adóbevételeitől függő SADC-GPM-államoknak;

T. mivel a régió az egészségügyi termékek helyi előállításának alacsony mértéke miatt a létfontosságú egészségügyi termékek – köztük a Covid19 elleni alapvető vakcinák – beszerzése tekintetében a nemzetközi gyártástól függ;

A GPM nyomonkövetési és felülvizsgálati folyamata

1. üdvözli a 2021 novemberében azt követően elindított első felülvizsgálati folyamatot, hogy a GPM-et 2016 óta már ideiglenesen alkalmazták, és arra számít, hogy ez bizonyítani tudja a GPM és a fenntartható fejlődés közötti összefüggést; felhívja az Európai Bizottságot, hogy működjön együtt az SADC-partnerekkel a tisztességes, inkluzív és fenntartható kereskedelem előmozdítása érdekében, hogy a GPM hatékony végrehajtása esetén biztosítsa a fenntartható fejlődést a régióban, és hozzájáruljon ahhoz; sürgeti a Bizottságot, hogy az EU-SADC gazdasági partnerségi megállapodás utólagos értékelése során alaposan elemezze, hogy a GPM milyen hatást gyakorol a fenntartható fejlődési célokra, az informális és helyi gazdaságokra, a regionális és pánafrikai integrációra, a gazdasági diverzifikációra, az éghajlatváltozás elleni küzdelemre, beleértve a hazai iparágak ehhez az erőfeszítéshez való hozzájárulását, valamint a Global Gateway és az uniós kereskedelemösztönző program hatékony támogatását az az EU és az SADC közötti GPM-mel összefüggésben; emlékeztet arra, hogy ez a megállapodás elsősorban az árukereskedelemre összpontosít, és nem foglalkozik a szolgáltatások kereskedelmével, a beruházásokkal vagy más kérdésekkel, például a szellemi tulajdonjogokkal, a versennyel és a közbeszerzéssel; felkéri a feleket, hogy a jövőbeli felülvizsgálatok során vegyék figyelembe ezeket a kérdéseket, mivel létezik egy olyan rendelkezés, amely szerint a jövőben tárgyalásokat lehet folytatni ezekről a kérdésekről;

2. megismétli álláspontját, miszerint fontos bevonni a civil társadalmat a GPM végrehajtásába és nyomon követésébe; sajnálja, hogy a civil társadalom korlátozott részvétele tapasztalható a GPM végrehajtása során; e tekintetben hangsúlyozza, hogy feltétlenül és aktívan elő kell mozdítani a civil társadalom részvételét; megjegyzi, hogy a civil társadalmi szervezetek és az érdekelt felek, köztük a női csoportok és a diákszervezetek aktív részvétele a nyomon követési és értékelési folyamatban értékes információkkal és visszajelzésekkel szolgálhat a megállapodás nőkre és fiatalokra gyakorolt hatásáról;

3. elismeri, hogy a gazdasági partnerségi megállapodásról szóló közös nyomonkövetési jelentés elkészítése a vártnál lassabban halad; elismeri az SADC-GPM-államok kapacitásának e tekintetben fennálló korlátait; emlékeztet arra, hogy a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó új megközelítésnek megfelelően valamennyi érdekelt felet – beleértve a civil társadalmi szervezeteket, az üzleti élet képviselőit és a szakszervezeteket – be kell vonni ebbe a felmérésbe, és arra kell ösztönözni őket, hogy tegyenek javaslatokat a GPM hatékonyságának maximalizálására, valamint hogy a GPM-et korszerűsíteni kell, létrehozva egy belső tanácsadó csoportot, ami más GPM-ekben már bevett gyakorlattá vált; szorgalmazza az érdekelt felek strukturáltabb részvételét az EU–SADC gazdasági partnerségi megállapodás valamennyi fenntarthatósági szempontjának konkrét végrehajtása tekintetében; sürgeti az SADC-GPM-államokat, hogy tartsák be a GPM keretében vállalt, a civil társadalom szereplőinek bevonására vonatkozó kötelezettségeket;

4. elismeri, hogy rugalmas átmeneti rendelkezésekre van szükség ahhoz, hogy az SADC-GPM-államok megfeleljenek a GPM-ben foglalt, a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó követelményeknek és más nemzetközi kötelezettségvállalásoknak;

5. arra számít, hogy a felülvizsgálat eredményétől függően a GPM-et kiigazítják vagy esetleg kiegészítő megállapodásokkal bővítik annak érdekében, hogy a geopolitikai változásokra és az éghajlatváltozás kihívásaira adott válaszként megszilárdítsák és elmélyítsék az EU és a dél-afrikai országok közötti partnerséget;

6. üdvözli a dekarbonizálásra irányuló törekvéseket Angolában, amely ország eddig nagymértékben támaszkodott a nyersanyag-kitermelő iparra;

7. üdvözli, hogy az EU és Angola közötti, a fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodás keretében költségvetési kapacitásépítési intézkedéseket terveznek;

Kereskedelmi mérlegek

8. üdvözli, hogy az EU és az SADC-GPM-államok közötti kereskedelmi kapcsolatok mind regionális, mind kétoldalú szinten jelentős mértékben bővültek, és az SADC-GPM-államok kereskedelmi többletet tudtak elérni; véleménye szerint ez arra utal, hogy a GPM pozitív módon járul hozzá a gazdasági fejlődéshez, ugyanakkor a foglalkoztatás, a regionális gazdasági együttműködés, valamint a gazdaság diverzifikációja és korszerűsítése terén remélt pozitív hatások még nem érték el a bennük rejlő lehetőségeket, ezért ezeket prioritásként kell kezelni; megállapítja, hogy az SADC-GPM-államok elsősorban drágaköveket, fa árucikkeket, közlekedési eszközöket ([8]), ásványi termékeket és mezőgazdasági termékeket, például gyümölcsöt és zöldséget exportálnak az EU-ba; megállapítja ugyanakkor, hogy Dél-Afrika EU-ba irányuló exportja változatosabb, és magasabb hozzáadott értékű árukat tartalmaz;

9. hangsúlyozza, hogy Dél-Afrika kivételével az SADC-GPM-államok elsősorban a régión belüli kereskedelmet folytatnak; megjegyzi, hogy a Dél-Afrikával folytatott kereskedelem továbbra is az EU és a SADC-GPM-államok közötti kereskedelem 80 %-át teszi ki, és hogy Dél-Afrika más afrikai országokkal folytatott árukereskedelme a teljes külkereskedelmének mindössze 17 %-át teszi ki; megjegyzi, hogy az SADC-államok teljes kereskedelmének 23 %-át a SADC-n belüli kereskedelem teszi ki; elismeri, hogy az SADC-n belüli kereskedelmi minták eltérnek az EU-SADC kétoldalú kereskedelemtől; rámutat arra, hogy összességében nem történt előrelépés a diverzifikáció terén, és a feldolgozóipar GDP-n belüli részesedése továbbra is alacsony; hangsúlyozza, hogy a diverzifikált gazdaságok ellenállóbbá tennék az SADC-GPM-államokat a külső sokkokkal szemben; hangsúlyozza a regionális értékláncok megerősítésének fontosságát;

10. hangsúlyozza, hogy a gazdasági partnerségi megállapodásnak a felek közötti kereskedelem fokozatos aszimmetrikus liberalizációja révén támogatnia kell a felek között egy új kereskedelmi dinamika kialakulását; hangsúlyozza továbbá, hogy a megállapodás megerősítheti, szélesítheti és elmélyítheti az együttműködést a kereskedelem szempontjából releváns valamennyi területen, és ezáltal erősítheti a SADC-országok és az EU közötti partnerséget is; hangsúlyozza a kereskedelem aszimmetrikus liberalizálása elvének fontosságát, amely a SADC-GPM-országok gazdasági növekedését és fenntartható fejlődését elősegítő eszköz;

11. hangsúlyozza, hogy bár a gazdasági partnerségi megállapodások jelentős előnyökkel járhatnak az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (AKCS-országok) számára, ugyanakkor számos kihívással és hátránnyal is járnak; ezért ragaszkodik ahhoz, hogy a politikai döntéshozók gondosan mérlegeljék ezeket a tényezőket, és törekedjenek annak biztosítására, hogy a gazdasági partnerségi megállapodásokat oly módon hajtsák végre, hogy azok az összes érintett fél számára a lehető legnagyobb előnyöket biztosítsák;

([8]) Cipollina, M. „The Trade Growth under the EU–SADC Economic Partnership Agreement: An Empirical Assessment" (A kereskedelem növekedése az EU-SADC gazdasági partnerségi megállapodás keretében: Empirikus értékelés). *Economies* 2022., 10 (12)

12. emlékeztet arra, hogy valamennyi félnek mindig a szolidaritás és a kölcsönös érdekek elvei alapján kell eljárnia annak érdekében, hogy fokozzák gyümölcsöző együttműködésüket, teljesítsék kötelezettségvállalásaikat és kötelezettségeiket, valamint hogy elősegítsék az SADC GPM-országok kapacitását a megállapodás további végrehajtására;

A kereskedelem technikai akadályai

13. emlékeztet arra, hogy az SADC-GPM célja a regionális integráció előmozdítása, és hogy a megállapodás a 2021-ben elindított Afrikai Kontinentális Szabadkereskedelmi Térség építőköve lehet; megállapítja, hogy a regionális integrációt nehezítik a határátkelőhelyeken tapasztalható hosszú várakozási idők, a magas határköltségek és a nem megfelelő határokon átnyúló összeköttetések; felhívja a Bizottságot és az SADC-GPM-államokat arra, hogy fokozzák az együttműködést az infrastruktúra, a digitális kereskedelem és tanúsítás terén, többek között a Global Gateway kezdeményezés keretében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a regionális integráció elmélyítése és a kereskedelmi áruforgalom növelése érdekében kapjanak elsőbbséget a régióban a regionális közlekedési és infrastrukturális projektek; emlékeztet arra, hogy elő kell mozdítani a határokon átnyúló infrastruktúra hatékony fejlesztését, harmonizálni kell a szabályozásokat, és meg kell erősíteni a SADC-GPM-államok közötti együttműködést egy összekapcsolt SADC-régió létrehozása érdekében; felhívja az SADC-GPM-államokat, hogy a határokon átnyúló folyamatok egyszerűsítése, a késedelmek csökkentése, valamint a kereskedelem és a beruházások számára kedvező környezet előmozdítása érdekében harmonizálják a vámrendszerrel és a szállítással kapcsolatos szabályozásokat és eljárásokat;

14. hangsúlyozza a határokon átnyúló munkaszerződések hivatalossá tételének szükségességét a tisztességes munka előmozdítása, a munkavállalók jogainak védelme, valamint a régió társadalmi és gazdasági fejlődésének biztosítása érdekében; elismeri, hogy a nők sajátos kihívásokkal szembesülnek, különösen a határokon átnyúló munkavégzéssel összefüggésben, beleértve a nemi alapú erőszakot és a korrupciót;

15. sürgeti a Bizottságot és az SADC-GPM-államokat, hogy fokozzák a legális és átlátható munkavállalói mobilitást támogató környezet megteremtése melletti elkötelezettségüket, miközben védik a munkavállalók jogait és méltóságát;

Származási szabályok

16. üdvözli a Bizottság bejelentését a Dél-afrikai Vámunió (SACU) országaival való regionális kumuláció aktiválásáról; emlékeztet arra, hogy a regionális integrációs célkitűzések csak rugalmas származási szabályok bevezetése esetén valósulhatnak meg; hangsúlyozza, hogy a származási szabályoknak elő kell segíteniük az afrikai kontinentális szabadkereskedelmi övezet (AfCFTA) célkitűzéseit; emlékeztet arra, hogy a GPM-nek támogatnia kell az AfCFTA továbbfejlesztését;

Kereskedelmi viták és piacra jutási kérdések

17. megjegyzi, hogy az egészségügyi és növény-egészségügyi (SPS) intézkedésekkel kapcsolatban a kereskedelmet zavaró tényezők merültek fel, különösen a baromfi és a citrusfélék esetében; felhívja a Bizottságot és az SADC-GPM-államokat, hogy vegyék igénybe a GPM keretében elfogadott fórumokat és együttműködési mechanizmusokat az SPS-szabályozás változásainak korai szakaszban és együttműködő légkörben történő kezelése céljából annak érdekében, hogy idejében meg lehessen hozni a megfelelő intézkedéseket; emlékeztet arra, hogy az Európai Parlamentet a felülvizsgálat keretében teljeskörűen tájékoztatni kell annak biztosítása érdekében, hogy a Dél-Afrika által alkalmazott egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések összhangban legyenek az uniós követelményekkel és a GPM rendelkezéseivel, és ne károsítsák az Unió és a SADC-termelés növényegészségügyét; elismeri, hogy a Bizottság technikai és pénzügyi támogatást nyújtott az EU és az SADC közötti gazdasági partnerségi megállapodás államainak az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések követelményeinek való megfeleléshez, és az egészségügyi kockázatok csökkentése érdekében kéri a munka alapos nyomon követését; javasolja, hogy az egészségügyi és növényegészségügyi követelmények által okozott kereskedelmi akadályokra magas szintű politikai viták révén keressenek megoldást;

Kapacitásépítés

18. megállapítja, hogy továbbra is a kormányzás, valamint a költségvetési és intézményi kapacitás jelenti a legnagyobb kihívást a GPM eredményes végrehajtása szempontjából;

19. kiemeli a fejlesztési együttműködés, valamint a technikai és pénzügyi segítségnyújtás fontosságát, amelyek alapvető tényezők a gazdasági partnerségi megállapodás célkitűzéseinek elérése és a felek közötti előnyös együttműködés szempontjából;

20. emlékeztet arra, hogy a gazdasági partnerségi megállapodások végrehajtása kihívást jelenthet az erőforrásokkal és infrastruktúrával nem rendelkező kisebb AKCS-országok számára; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy támogassák fejlődő partnerországaikat annak érdekében, hogy azok teljes mértékben kihasználhassák a gazdasági partnerségi megállapodások kínálta lehetőségeket;

21. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a technikai segítségnyújtás terén tett erőfeszítéseiket; felhívja a Bizottságot, hogy bővítse jelentős mértékben kommunikációját és az SADC-GPM-államokkal folytatott együttműködését, valamint nyújtson idejében támogatást számukra és adott esetben a vállalataik és a civil társadalmi szervezeteik számára a közelgő uniós projektek végrehajtásához és olyan más nemzetközi kötelezettségvállalások teljesítéséhez, mint például a multilaterális környezetvédelmi megállapodások, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) egyezményei és az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek;

Gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi fejlesztés

22. megállapítja, hogy a GPM-nek nem sikerült jelentős mértékben elmélyítenie a regionális értékláncokat, valamint az SADC-GPM-államokon belüli és azok közötti értékláncokat, de erősítenie kell az export és a regionális hozzáadottértékláncok diverzifikációját, valamint rugalmasabb ellátási láncokat kell létrehoznia, amelyek képesek alkalmazkodni a SADC társadalmi-gazdasági fejlődésének jövőbeli zavaraihoz; kiemeli a regionális értékláncok létrehozásának fontosságát a régió gazdasági rezilienciája szempontjából; elvárja, hogy a GPM jobban hozzájáruljon az élelmiszer-önrendelkezés és a szegénység csökkentésének tartós problémái elleni küzdelemhez az SADC-GPM-államokban; emlékeztet arra, hogy a GPM-ek célja, hogy pozitív hatást gyakoroljanak a gazdasági fejlődésre és a regionális integrációra; hangsúlyozza, hogy a GPM-ben még mindig sok lehetőség rejlik a fenntartható fejlődés előmozdítására, és hogy ezt prioritásként kell kezelni;

23. hangsúlyozza, hogy az SADC-GPM-államok számára elegendő politikai mozgásteret kellene hagyni ahhoz, hogy helyi hozzáadott értéket hozzanak létre; úgy véli, hogy az EU-nak aktívan támogatnia kell az SADC-GPM-államokat azon erőfeszítéseikben, hogy az értéklánc magasabb szintjére lépjenek; hangsúlyozza, hogy a regionális specializáció hatékony irányítása elengedhetetlen a regionális értékláncokban rejlő lehetőségek maximális kiaknázásához, és együttműködő irányítási struktúrákat és politikákat igényel; felhívja az EU-t és az SADC-GPM-államokat, hogy törekedjenek magas színvonalú digitális infrastruktúra – ezen belül széles sávú hálózatok és digitális platformok – kifejlesztésére, hogy fokozzák az összekapcsoltságot, előmozdítsák az e-kereskedelmet, és megkönnyítsék az információk és szolgáltatások határokon átnyúló cseréjét;

24. kiemeli a szolgáltatási értéklánc kritikus jelentőségét a gazdasági növekedés ösztönzésében, az innováció előmozdításában és a regionális együttműködés fokozásában az SADC-régióban; kiemeli az SADC-régió szolgáltatási ágazataiban rejlő lehetőségeket, amelyek közé tartoznak a pénzügyi szolgáltatások, a turizmus és a távközlés;

25. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU elkötelezett legyen a többoldalú együttműködés és Európa saját kereskedelmi érdekeinek biztosítása mellett, és ugyanakkor foglalkozzon az AKCS-országok bizonyos kulcsfontosságú érdekeivel, különösen a regionális integrációval kapcsolatban;

26. emlékeztet a gazdaság digitalizációjából és globalizációjából eredő adóügyi kihívások kezelésére szolgáló kétpilléres megoldásra, amelyet a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív keretének tagjai fogadtak el;

27. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy biztosítsák a multinacionális vállalkozások számára megállapított 15 %-os minimális globális társaságiadó-kulcs tényleges alkalmazását; hangsúlyozza, hogy ez a minimum-adómérték a becslések szerint évente mintegy 150 milliárd USD globális adóbevétel-többletet eredményez;

28. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a fejlődő országok teljes mértékben gyakorolhassák a WTO különleges és megkülönböztetett bánásmódra vonatkozó rendelkezései szerinti jogaikat, különösen az élelmezésbiztonságuk garantálása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy aktualizálja a tisztességes kereskedelemről szóló 2009. évi közleményét ([9]);

29. hangsúlyozza, hogy sürgősen nagy horderejű közös erőfeszítéseket kell tenni a szén-dioxid-mentesítés érdekében, és ehhez jelentős pénzügyi forrásokat kell rendelkezésre bocsátani, valamint széles hatókörű technológiatranszfert kell biztosítani; hangsúlyozza a közös együttműködés jelentőségét a fenntartható fejlődés előmozdítása, az éghajlatváltozás elleni küzdelem és emellett a gazdasági növekedés elősegítése szempontjából; hangsúlyozza, hogy a SADC-régió országaival kialakítandó energetikai partnerségeknek nemcsak az európai zöld megállapodás végrehajtására kell összpontosítaniuk, hanem egyúttal a régió ellátását is célul kell kitűzniük;

30. megismétli, hogy a zöld átállás lehetőséget kínál minőségi és zöld munkahelyek létrehozására, amelyek jelentősen hozzájárulhatnak a szegénység felszámolásához és a társadalmi befogadáshoz mind az EU tagállamaiban, mind az SADC-GPM-államokban;

([9]) A Bizottság „Hozzájárulás a fenntartható fejlődéshez: A méltányos kereskedelem és a fenntarthatóságot garantáló nem kormányzati kereskedelmi rendszerek szerepe” című, 2009. május 5-i közleménye (COM(2009)0215).

31. hangsúlyozza az oktatásba és a dekarbonizációs erőfeszítésekhez igazodó készségfejlesztésbe való befektetés fontosságát, aminek az igazságos átmenet kihívásainak kezelése mellett kell történnie;

32. úgy véli, hogy az SADC-GPM-országokban a helyi infrastruktúra javítását célzó, a városi partnerségekhez kapcsolódó projektek hasznosak a tekintetben, hogy decentralizált módon támogatják az EU és az egyes SADC-GPM-államok közötti éghajlat-politikai partnerségeket, valamint elmélyítik a dél-afrikai települések és az EU közötti cseréket; meg van győződve arról, hogy az önkormányzati csereprogramok lehetővé teszik, hogy az afrikai és az európai szakértők a problémákra szabott megoldásokat dolgozzanak ki a helyi infrastruktúra fejlesztésére; üdvözli, hogy ezeket a partnerségi projekteket támogatja a „Local Authorities: Partnerships for sustainable cities 2020" [Helyi önkormányzatok: partnerségek a fenntartható városokért 2020] elnevezésű program; felhívja az Európai Bizottságot, hogy továbbra is segítse az SADC-GPM-országokat az uniós környezet-politikai követelmények teljesítésében, és tartsa fenn ezt a finanszírozási programot; sürgeti a Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot és az uniós küldöttségeket, hogy segítsék elő a párbeszédet az uniós éghajlat-politikai kezdeményezések – például az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusról szóló rendelet és az erdőirtásról szóló rendelet – hatásaival kapcsolatos kölcsönös megértés előmozdítása érdekében, valamint a kellő gondosságra vonatkozó, hamarosan hatályba lépő uniós jogszabályokkal kapcsolatban;

33. hangsúlyozza, hogy az SADC-GPM-államokat különösen érintik az éghajlatváltozás hatásai; emlékeztet arra, hogy Dél-Afrika mezőgazdaságát egyaránt sújtják árvizek és aszályok; arra sürgeti a Bizottságot és az SADC-GPM-államokat, hogy fokozzák együttműködésüket a megfelelő korai előrejelző rendszerek kidolgozása és az SADC-GPM-államok illetékes minisztériumai közötti koordináció terén a nemzeti szinten meghatározott hozzájárulások célkitűzéseinek az elérése érdekében;

34. üdvözli az SADC-GPM-államok és a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a felülvizsgálati folyamaton belül szorosabb együttműködést alakítsanak ki a reziliens élelmiszerrendszerek és az élelmiszer-önrendelkezés terén; úgy véli, hogy ez az együttműködés lehetőséget nyújt a parasztok és vidéki területeken dolgozó emberek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat, valamint a mezőgazdaságra vonatkozó ILO-egyezmények – mint például a mezőgazdasági munkaügyi ellenőrzésről szóló 129. számú egyezmény, a mezőgazdaságban a foglalkoztatás alsó korhatáráról szóló 10. számú egyezmény, a mezőgazdaságban az egyesülési jogról szóló 11. számú egyezmény – előmozdítására; emlékeztet arra, hogy az agroökológia képes a fenntarthatóság gazdasági, környezeti és társadalmi dimenzióinak összeegyeztetésére, ami az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület, a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform és a Világbank kulcsfontosságú jelentéseiben, valamint a FAO vezetésével végzett globális mezőgazdasági felmérésben (IAASTD) is elismerést nyert;

35. hangsúlyozza, hogy az agráriparon belül erőfeszítéseket kell tenni az az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens értékláncok kiépítésére, valamint szárazságtűrő növényfajták és az éghajlathoz alkalmazkodó feldolgozási technikák kifejlesztésére;

36. hangsúlyozza, hogy a tiszta vízhez való hozzáférés és a higiéniás létesítmények megléte alapvető fontosságú a mezőgazdaság fenntarthatósága szempontjából; hangsúlyozza az átfogó vízgazdálkodási stratégiák szükségességét; hangsúlyozza, hogy a tiszta vízhez és a víziközmű-szolgáltatáshoz való hozzáférés hiánya az SADC-régióban akadályozza a fenntartható fejlődést;

37. szorgalmazza regionális agrárfeldolgozási kezdeményezések megvalósítását és megosztását az SADC-GPM-államok között a tudáscsere és a legjobb gyakorlatok megosztásának előmozdítása érdekében; kéri, hogy kövessék nyomon a regionális értékláncokban a mezőgazdasági feldolgozás terén elért fejlődést;

Nemek közötti egyenlőség

38. elismeri a nők alapvető szerepét az SADC-régió gazdasági fejlődésében, valamint elismeri a nők jogait védő környezet megteremtésének fontosságát; felszólítja a Bizottságot, hogy a GPM végrehajtása során helyezze előtérbe a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdéseket, például azáltal, hogy a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó munkaértekezleteket szervez többek között az EU-ban és az SADC-országokban működő nőjogi szervezetek részvételével, felhívja a nemzeti hatóságok és a vállalatok figyelmét a nőkkel szembeni megkülönböztetés miatti kiaknázatlan gazdasági potenciálra, és segíti őket azon politikai, gazdasági és társadalmi tényezők azonosításában, amelyek akadályozzák az afrikai nők előmenetelét, valamint politikákra és konkrét intézkedésekre szólít fel a nemek közötti szakadék megszüntetésére; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy bővítsék a nők és a fiatalok lehetőségeit az SADC-régióban azáltal, hogy javítják a finanszírozáshoz és a forrásokhoz való hozzáférésüket, és növelik gazdasági részvételüket; felhívja az EU-t és az SADC-GPM-államokat, hogy biztosítsák a nők és a fiatalok számára a pénzügyi szolgáltatásokhoz és forrásokhoz való egyenlő és akadálytalan hozzáférést, valamint a pénzügyi integráció előmozdítását;

Beruházások

39. rámutat arra, hogy a zöld finanszírozást és a beruházásokat jelentős mértékben meg kell növelni a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend és a Párizsi Megállapodás céljainak elérése, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és éghajlati szempontból reziliens gazdaságra való átállás előmozdítása érdekében az SADC-GPM-államokban;

40. felhívja az EU-t és az SADC-GPM-államokat, hogy aktívan vizsgálják meg a zöld finanszírozásra irányuló innovatív mechanizmusokat, beleértve a zöld kötvényeket, az éghajlatra összpontosító befektetési alapokat és a köz- és magánszféra közötti partnerségeket, és használják ki a nemzetközi platformokat arra, hogy befektetéseket vonzzanak a fenntartható és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens projektekbe; felhívja az EU-t, hogy használja ki befolyását annak érdekében, hogy jobb finanszírozási gyakorlatokat szerezzen olyan intézményektől, mint például a Világbank, és fokozza a Nemzetközi Valutaalap szerepét a súlyosan eladósodott országok adósságának csökkentésében, és ezért felhívja az EU-t és tagállamait, hogy használják fel befolyásukat az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás finanszírozását lehetővé tevő új megközelítések feltárására; hangsúlyozza, hogy proaktív intézkedésekre van szükség a beruházások további vonzása érdekében, különösen a stratégiai és innovatív ágazatokban, amelyek minőségibb eredményeket hozhatnak, és elősegíthetik a fenntarthatóbb fejlődést, ami hosszú távú előnyöket eredményezhet mind az SADC-GPM-államok, mind az EU számára; sürgeti továbbá az EU-t és az SADC-GPM-államokat, hogy közösen vizsgálják meg az olyan innovatív finanszírozási lehetőségeket, mint például a kölcsönök biztosítása, majd ezek megfelelő feltételek mellett történő elosztása a közcélú infrastruktúra finanszírozása érdekében olyan létfontosságú területeken, mint az energiaellátás, a vízellátás, a hulladékkezelés és az újrahasznosítás;

41. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a nemzetközi fórumokon, többek között a WTO-ban, az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozásának növelése érdekében;

42. megjegyzi, hogy az SADC-GPM-államokban az uniós tagállamok befektetésállománya továbbra is jócskán magasabb, mint az Egyesült Államoké vagy Kínáé;

43. úgy véli továbbá, hogy sürgősen bővíteni kell a fenntartható beruházásokat az SADC-régióban, és arra számít, hogy azonosítsák azokat a beruházási területeket, amelyek különösen alkalmasak az EU és az SADC-GPM-államok közötti beruházási partnerségek létrehozására; felszólít egy jobban összehangolt „Európa együtt” megközelítésre a beruházások fokozását célzó megfelelő intézkedések azonosítása és végrehajtása során; hangsúlyozza, hogy a fenntartható fejlődési célok eléréséhez hatalmas beruházásokra van szükség, amelyek a támogató infrastruktúrára és a diverzifikációra irányulnak, az elsődleges nyersanyagoktól való függőségtől a nagy értékű ipari termékek irányába történő elmozdulás érdekében; hangsúlyozza, hogy az uniós beruházási politikának segítenie kell a fejlődő országokat, különösen az afrikai országokat abban, hogy bevonzzák a közvetlen külföldi tőkebefektetéseket és csökkentsék a fenntartható fejlődési célok eléréséhez szükséges finanszírozás hiányát; hangsúlyozza, hogy a tisztességes munkahelyek teremtésének fontos szerepet kell játszania a SADC-régión belüli beruházások előmozdításában, lehetővé téve az emberi jogok és a kellő környezetvédelmi gondosság szilárd nemzeti kereteit; elengedhetetlennek tartja, hogy a lehető legnagyobb mértékben bevonják a helyi vállalatokat a megvalósításba, hogy a befektetett pénzeszközöket a régióban tartsák, elősegítsék a foglalkoztatást és a szaktudás átadását; úgy véli, hogy a Global Gateway forrásait növelni kell, és hogy növelni kell az ugyancsak szükséges állami beruházásokhoz nyújtott támogatások arányát;

44. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a Global Gateway projektek kiválasztásakor és támogatásakor vállaljanak garanciát arra, hogy a társadalmi párbeszéd minden szinten szerves részét képezi a politikai döntéshozatal és a végrehajtás intézményi keretének;

45. felszólítja a Bizottságot, hogy koordinálja jobban az uniós tagállamok egyes nemzeti exporthitel-ügynökségeinek munkáját annak érdekében, hogy az összhangba kerüljön az európai zöld megállapodás prioritásaival;

46. hangsúlyozza a kis- és középvállalkozások (kkv-k) jelentőségét az SADC-államok gazdasági fejlődésében, és elismeri potenciáljukat és szerepüket; megismétli, hogy fel kell hívni a figyelmet – különösen a kkv-k figyelmét – a megállapodás előnyeire és a benne rejlő lehetőségekre;

47. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a magánvállalkozások proaktívan részt vegyenek az EU és az SADC közötti GPM végrehajtásában és nyomon követésében;

48. felhívja a Bizottságot, hogy aktívan támogassa és ösztönözze a kapacitásépítési programokban és regionális kezdeményezésekben való részvételt, amelyek célja a beruházási és exportkapacitás erősítése, ugyanakkor a kkv-barátabb piaci környezet kialakításának elősegítése;

49. üdvözli az olyan uniós programok bevezetését, mint a beruházási és üzleti környezet javítását támogató program, amelynek célja a beruházási és üzleti környezet javításának támogatása az SADC-államokban; ebben az összefüggésben felszólít arra, hogy a következő pénzügyi időszakban több finanszírozást irányozzanak elő annak érdekében, hogy nagyobb lendületet adjanak a magánszektor növekedésének és fejlődésének, valamint hogy munkalehetőségeket teremtsenek a helyi lakosság számára, ezáltal csökkentve a szegénységet;

50. hangsúlyozza, hogy egy átlátható és kiszámítható jogi és adózási keret elősegíti a regionális integráció előmozdítását és a közvetlen külföldi beruházások bevonzását;

Angola csatlakozása

51. elismeri az EU és Angola közötti, a fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodás fontosságát az EU és az SADC közötti GPM szempontjából, amely új megközelítésként segíti a befektetők kellő gondosságát elősegítő, átlátható és kiszámítható jogi és adózási keret kialakítását a társadalmilag felelős befektetések vonzása érdekében, és kiemeli a nemek közötti egyenlőséggel, az éghajlatváltozással és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kötelezettségvállalásokra vonatkozó elfogadott rendelkezéseket; ösztönzi a régió más országait, hogy fontolják meg az EU-val létrehozandó, a fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló hasonló megállapodások megkötését, amelyek nemzeti szinten meghatározott hozzájárulásokat is tartalmaznak; kiemeli, hogy az EU és Angola közötti, a fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodásnak hozzá kell járulnia a fenntartható beruházások vonzásához és kiterjesztéséhez Angolában, valamint a gazdasági diverzifikáció előmozdításához, ugyanakkor integrálnia kell a környezetvédelmi és munkajogi kötelezettségvállalásokat, és nem lehet ellentétes hatása; kiemeli a fenntartható beruházási lehetőségeket a klímaérzékeny mezőgazdasági ágazatban, a megújuló energiába és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens infrastruktúrába történő beruházásokat, valamint a készségfejlesztést; felszólítja az Európai Bizottságot, hogy az Angolára vonatkozó többéves indikatív programon belül helyezze előtérbe azokat az együttműködési projekteket, amelyek elősegítik az EU és Angola közötti, a fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodásban meghatározott fenntarthatósági kötelezettségvállalásokat; úgy véli, hogy az olyan megállapodások, mint az EU és Angola közötti, a fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodás, jogi és szervezeti keretet biztosíthatnak a fenntartható beruházásokhoz, amelyek csökkentik Angola olaj- és gázfüggőségét; üdvözli, hogy az EU és Angola közötti, a fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodás tartalmazza a beruházások gyakorlati megvalósításának fontos szempontjait, mint például a beruházások átláthatósága és kiszámíthatósága, az engedélyezési eljárások egyszerűsítése, az érdekelt befektetők kapcsolattartó pontjainak létrehozása, valamint a viták elkerülésére és rendezésére szolgáló és a befektetők kellő gondosságára vonatkozó eljárások; felszólítja az EU-t és a SADC-GPM-államokat, hogy fontolják meg, hogy a GPM-et ki kellene-e egészíteni egy, a fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodással; felhívja az SADC-GPM-államokat, hogy szükség esetén kezdjenek tárgyalásokat e kérdésről;

52. üdvözli Angolának az EU és az SADC közötti GPM-hez való csatlakozására vonatkozó kérelmét; ebben az összefüggésben reméli, hogy a tárgyalási folyamat további késedelem nélkül megkezdődik; úgy véli, hogy amennyiben Angola csatlakozik az EU és az SADC közötti GPM-hez, vagy bármely más, az EU és az SADC-államok közötti, különálló, kötelező erejű és végrehajtható nemzetközi eszközhöz, az EU és Angola közötti, a fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodást ennek megfelelően ki kell igazítani;

53. emlékeztet arra, hogy a Bizottság hatásvizsgálata szerint Angola a GPM hatékony végrehajtása terén kapacitási problémákkal küzd; felhívja a Bizottságot, hogy segítse Angolát a kapacitásépítésben;

Nyersanyagok

54. felhívja a Bizottságot és az SADC-GPM-államokat arra, hogy formális fórumokon, valamint a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó stratégiai partnerségeken és végrehajtási ütemterveken keresztül erősítsék meg az együttműködést annak érdekében, hogy biztosítsák a zöld, digitális és igazságos átmenet kulcsfontosságú nyersanyagai diverzifikált és fenntartható ellátását, javítsák a természeti erőforrások újrahasznosítását és a hulladékgazdálkodást, támogassák a belföldi iparágakat, hogy a nyersanyagok kitermelésétől azok feldolgozásig feljebb lépjenek az értékláncban, és mozdítsák elő a felelős bányászati gyakorlatokat, különösen a bányaprojektek által érintett helyi lakosság szabad és előzetes tájékoztatáson alapuló beleegyezésének elismerése és alkalmazása, valamint a teljes ellátási és termelési lánc mentén biztosított előnyök révén; meggyőződése, hogy a nyersanyagok kitermelésének a környezetvédelmi normák, a munkavállalói és emberi jogok – ezen belül az őslakos népek jogai – tiszteletben tartásával kell történnie; kéri valamennyi érdekelt fél, köztük a helyi és őslakos közösségek folyamatos és széles körű részvételét; a konfliktusok enyhítése és a fenntartható beruházások ösztönzése érdekében a föld- és bányatulajdonnal, a munkavállalói jogokkal és a társadalmi igazságossággal kapcsolatos politikai reformokat szorgalmaz; aggodalmát fejezi ki az emberi jogokat sértő esetek és az egyes kitermelő vállalatcsoportok által okozott környezeti károk magas szintje miatt;

55. üdvözli a Namíbiával kötött stratégiai partnerséget, amelynek célja a megújuló hidrogénalapú technológia fejlesztése és a kritikus fontosságú nyersanyag-értékláncok kiépítése; emlékeztet arra, hogy a megújuló hidrogén előállításának és forgalmazásának megkönnyítése érdekében ki kell építeni a szükséges infrastruktúrát, például megújuló energiaforrások hasznosításához szükséges létesítményeket, közlekedési hálózatokat és kutatóközpontokat;

56. ezzel összefüggésben tudásmegosztó platformok és kutatási hálózatok létrehozását kéri a bevált gyakorlatok, tapasztalatok és innovatív megoldások tagállamok közötti cseréjének megkönnyítése érdekében; úgy véli, hogy a technológiai együttműködést célszerű kiterjeszteni más területekre is;

57. hangsúlyozza, hogy a nyersanyagokra kivetett exportadók betiltására irányuló uniós kérés hosszú ideig tartó akadályt jelentett a gazdasági partnerségi megállapodásokra vonatkozó tárgyalási folyamatban, tekintettel arra, hogy a WTO rendszere nem tiltja az exportadókat és -vámokat; emlékeztet az afrikai országok azon jogára, hogy közérdeküket figyelembe vevő szabályozást alkalmazzanak a nyersanyagokra vonatkozóan; felszólítja ezért az EU-t, hogy tartózkodjon olyan kereskedelempolitika elfogadásától, amely általános szabályként megtiltja a fejlődő országok számára, hogy exportadót vessenek ki a nyersanyagokra, amennyiben az összeegyeztethető a WTO-val;

A TRIPS-megállapodás alóli mentesség

58. megjegyzi, hogy többek között India és Dél-Afrika eredeti, a Covid19 elleni vakcinákra vonatkozó, a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól (TRIPS) szóló megállapodás alóli mentességre irányuló javaslata kezdetben eltérő reakciókat váltott ki, és később az EU támogatta; hangsúlyozza, hogy a jövőben az egyenlő partnerségnek több párbeszédet kell magában foglalnia; felszólítja az EU-t és tagállamait, valamint a WTO-tagokat, hogy folytassák a WTO-ban a 12. miniszteri konferencia TRIPS-határozatának kiterjesztéséről szóló, régóta esedékes vitákat, hogy a WTO-szinten elfogadott rugalmassági intézkedéseket a terápiás és diagnosztikai termékekre is kiterjesszék; ebben az összefüggésben felkéri a Bizottságot, hogy világos politikai keretet hozzon létre annak biztosítására, hogy az EU jövőbeni kötelező engedélyezési rendszere összhangban legyen a TRIPS megállapodásban elfogadott rugalmassági intézkedésekkel; az SADC GPM-államokkal való szorosabb, egyenlő együttműködésre szólít fel e tekintetben;

59. üdvözli az EU és Dél-Afrika közötti stratégiai partnerség keretében az oltóanyag-gyártási infrastruktúra kiépítésére tett erőfeszítéseket; hangsúlyozza, hogy ezeknek a Covid19 elleni vakcinák gyártására is ki kell terjedniük;

°
° °

60. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség gazdasági partnerségi megállapodást kötött államai kormányainak és parlamentjeinek.